

Mahsa Amini

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Mahsa Amini MAHSA AMINI

Jorj Floyd atly garaýagyz amerikan raýaty polisiýa işgäriniň eden sütemi netijesinde öldürildi. «Asyryň lideri» hemmämiziň duýgusyna dilmaçlyk edip: «Adamkärçilige sygyşmaýan şeýle mentaliteti ýazgarýaryn. Görnüşine seretmezden adama garşy gönükdirilen islendik agressiýa garşy çykýarys. Biz Ýaradandan ötri adamy söýmegi öwredýän yslam medeniýetiniň agzasy. Munuň bilen ahyryna çenli gyzyklanarys. Jorj Floýdy hormat bilen ýat edip, maşgalasyna we ýakynlaryna giňlik dileýärin» diýdi.

* * *

Müsürde «Musulman doganlar» guramasynyň agzasy 17 ýaşly Esma polisiýa işgäriniň eden sütemi netijesinde öldürildi. Biziň Dini işler ministrliğimiz Esmanyň hatyrasyna köpçülikleýin çäreleri gurnady, kakasynyň Esma gyzyna ýazan haty uly ekranda klipleşdirilip berildi, başy musybatly kaka «seni düýşümde gelin kürtesinde gördüm diýýärdi, «asyryň lideri» hynçgyryp-hynçgyryp aglady, onuň gözýaşlara gark boluşy ähli teleýaýlymlarda sagatlap görkezildi. Ahyrsoňy

telegepleşiklerini birine gatnaşdy, Esmanyň klibi gaýtalap görkezildi, «asyryň lideri» göni efirde hynçgyryp-hynçgyryp aglady.

* * *

Palestinaly gyrgyzaz Ahed Temimi ýaňy 11 ýaşyndaka ysraýyl esgerine ýumruk saldy, onuň bu fotosuraty dünýäniň habar beriş serişdelerinde berildi, şobada «asyryň lideriniň» görkezmesi bilen Türkiýä getirildi, «asyryň lideri» bilen tanyşdy, onuň howandarlygynda Başakşehir munisipaliteti tarapyndan garşylandy, batyrgaýlygy üçin «Hanzala» nyşany berildi.

«Hanzala»... Palestinaly legendar karikaturaçy Naji el-Aliniň döreden obrazy bolup, ol üst-başy sal-sal, aýakýalaç 10 ýaşpy çaga, ýeňsesi hemişe synlaýjysyna, okyjysyna tüňňeren ýagdaýda, ol öýkeli çagajygy alamatlandyrýar. Ol Palestinanyň azatlyk ugrundaky göreşiniň simwolydyr.

Ine, Türkiýede 11 ýaşly Ahede şol Hanzalanyň adyny görkezýän batyrgaýlygy üçin nyşan berildi. Aslynda beýle nyşan ýokdy, ony AKP oýlap tapdy.

Aradan ýyllar geçdi, Ahed ulaldy, 17 ýaşady, ýene ysraýyl esgerini ýumruklady, bu gezek tussag edildi, ýedi aýlap ýatdy, tussaglykdan çykan badyna oňa jaň eden birinji adam «asyryň lideridi». «Asyryň lideri» azatlyk ugrundaky göreşi üçin Ahede minnetdarlyk bildirdi, onuň Ahede bildiren minnetdarlygy «gadyrdan mediýamyzda» giň-giň ornuny tapdy.

* * *

Germaniýada polisiýa işgärleriniň musulmanlara garşy gönükdirilen agressiýasy bolup geçdi, «asyryň lideri» şobada muny ýazgarýandygyny mälim etdi.

Grek polisiýasynyň bikanun bosgunlara garşy eden sütemini ýazgaryp, «asyryň lideri» şobada beýanat berdi.

Baryp-ha alys Arakanda musulmanlara garşy polisiýa işgärleriniň agressiýasy bolup geçdi, «asyryň lideri» derhal muny ýazgarýandygyny aýdyp, beýanat berdi.

* * *

22 ýaşly Mahsa Amini...

Tähran metrosynda mejbury bürenjek düzgünine eýermändigini bahanasy bilen saçynyň tary görnüşärmüş diýip, Eýranyň «ahlak polisiýasy» tarapyndan tussag edildi, görgüli urlup-urlup öldürildi.

Eýranyň hemme şäherinde diýen ýaly protest demonstrasiýalary bolup geçýär, talyp gyzlar başyapynjalaryny çykaryp, bannerler bilen ýörişe çykýar, eýranly aýal-gyzlar «ýas» simwoly hökmünde saçlaryny gyrkýar, sosial mediýadan çykyş edilýär, Eýranyň prezidentine çenli günäkärleri ýüze çykaryp jogapkärçilige çekmek barada görkezme berdi, Eýranyň

aýatollasy Hamaneýe çenli Mahsa Amininiň hossarlaryna giňlik diledi, meseläniň soňuna çenli üstünde durjakdygyna söz berdi, Türkiýe aýaga galdy, Stambulda, Ankarada, Diýarbakirde protest demonstrasiýalary geçirilýär, BMG-na çenli alty gündür Eýrany näletlemedik galmady. Bir adamdan başga...

Alty gün bäri diňe «asyryň lideriniň» demi-düýdi çykmady.

* * *

ABŞ-dan Gresiýa, Müsürden Ysraýyla – nire bolsun tapawudy ýok, polisiýa işgärleriniň eden her bir eden-etdiligini ýazgarýar, emma Eýranyň «ahlak polisiýasy» saçyny örtmändir diýip bir naçary urup-urup öldürdi, alty gün bäri garaşýas, ses-seda ýok.

* * *

Hany, hiç zadyň «görnüşine seredemzokdyg-a»?

Saçyny örtmeýänler öldürilse «adamkärçilige sygyşmaýan mentalitet» bolanokmyka ýa?

Garaýagyz amerikalynyň, müsürli Esmanyň, palestinaly Ahediň göreşi batyrgaýlygy üçin sylaglanmaly azatlyk ugrundaky göreş bolýar-da... Mahsanyňky azatlyk ugrundaky göreşe girenokmy?

Ýylmaz ÖZDIL.

«SÖZCÜ» gazetini, 23.09.2022 ý. Publisistika